

Подольнян Ю. О.

*магістр кафедри міжнародних економічних відносин
Національного університету «Запорізька політехніка»*

Лазнева І. О.

*кандидат історичних наук,
доцент кафедри міжнародних економічних відносин
Національного університету «Запорізька політехніка»*

Podolian Yuliia

*Master of International Economic Relations Department
National University «Zaporizka politekhnika»*

Lazneva Irina

*Candidate of Historical Sciences,
Associate Professor of International Economic Relations Department
National University «Zaporizka politekhnika»*

ГАЛУЗЕВИЙ АНАЛІЗ СУЧАСНИХ ТЕНДЕНЦІЙ СВІТОВИХ ПРОЦЕСІВ ЗЛИТТЯ ТА ПОГЛИНАННЯ

Анотація. Процеси злиття та поглинання компаній є одним з найпоширеніших шляхів розвитку навіть для більшості успішних компаній. Укладені угоди мають глобальний вплив на світову економіку і на економіку окремих країн. Завдяки циклічному характеру, який притаманний багатьом економічним процесам, у тому числі злиттям та поглинанням компаній, значний інтерес викликає аналіз динаміки й особливостей здійснення таких операцій з метою визначення певних закономірностей. Також галузеві тенденції ринку злиттів і поглинань здатні відобразити присутність в економіці певних диспропорцій. У статті проаналізовані показники процесів злиття та поглинання у різних галузях світової економіки станом на 2018 рік. Зроблено висновки щодо особливостей діяльності у різних регіонах світу. Визначено напрями розвитку та основні тенденції процесів злиття та поглинання на 2019 рік.

Ключові слова: злиття та поглинання, ЗтаП, ринок ЗтаП, галузі економіки, ТНК, розширення компаній, міжнародні інвестиції.

Вступ та постановка проблеми. У світовій економічній практиці відомі три основні варіанти розвитку компаній: шляхом самостійного внутрішнього розвитку матеріальних і нематеріальних активів; шляхом одержання конкурентних переваг, передаючи певні завдання або процеси іншій компанії на контрактній основі, тобто аутсорсингу; шляхом процесу злиття і поглинання.

Незважаючи на те, що багато компаній досить успішно будують свою стратегію внутрішнього зростання, в останні десятиріччя злиття та поглинання все частіше є основною конкурентною стратегією, яка є найбільш швидким способом придбання активів і одержання нових видів ринків збуту тощо. За даними експертів, сьогодні майже 80% всіх міжнародних інвестицій спрямовуються не на заснування нових компаній за кордоном, а на придбання активів уже наявних [1, с. 47–48].

Історично такі угоди відігравали важливу роль у формуванні різних секторів світової економіки – як традиційних видобувних і обробних галузей (металургія, паливно-енергетичний комплекс), так і найбільших секторів «нової економіки» (насамперед фармацевтики, біотехнології та телекомунікацій).

Отже, аналіз глобального ринку ЗтаП в умовах світової економіки дає змогу виявити специфічні особливості його розвитку, такі як зміни кількісного і вартісного обсягу угод; зміни галузевої структури і мотивації угод; зміни частки транскордонних злиттів і поглинань; участь держави в якості суб'єкта ринку корпоративного контролю та ін.

Таким чином, ринки ЗтаП компаній у світі розвиваються під впливом багатьох факторів, характеризуються наявністю певних етапів розвитку та хвиль активності, залишаючись найважливішою складовою частиною економіки, що формує загальний тренд її розвитку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження сучасних тенденцій на світовому ринку ЗтаП та перспектив його росту у майбутньому займаються провідні міжнародні консалтингові та аудиторські компанії, зокрема компанія Dealogic, група корпоративних фінансів KPMG, аудиторсько-консалтингові фірми PricewaterhouseCoopers, Ernst & Young, Deloitte та інші. Також дослідження з цього приводу надають рейтингові агентства, такі як MOODY'S. Значна увага приділена різним аспектам формування процесів злиття та поглинання українськими та закордонними вченими. В українській літературі можна виділити праці таких авторів, як Т.А. Васильєва, В.В. Зельдіс, О.В. Етокова, В.В. Томарева, Р.В. Шуляр, Н.В. Щербакова, Д.А. Єндовицький, В.С. Соболева та інші. Серед закордонних представників слід відзначити П.А. Гохана, А.Р. Лажу, С.Ф. Ріда, Р. Рубека.

Водночас, незважаючи на такий науковий здобуток, у процесах злиття та поглинання компаній відбуваються постійні зміни, що зумовлює регулярну потребу у науковому аналізі та узагальненні результатів зазначених процесів.

Метою статті є аналіз сучасних показників і глобальних тенденцій процесів злиття та поглинання у різних галузях світової економіки у 2018 році та визначення тенденцій ринку ЗтаП на 2019 рік.

Результати дослідження. Політика агресивної експансії ТНК через укладання угод зі ЗтаП на сучасному етапі стає все більш активною. З 2014 року компанії широко використовують злиття та поглинання для подальшого зростання. Ці процеси дають змогу компаніям концентрувати у своїх руках економічну владу і здійснювати вплив на розвиток певних ринків та економічну політику держав. Багато компаній скористалися низькими процентними ставками, доступністю дешевих займів та рекорд-

ним обсягом резервів грошових коштів для здійснення діяльності зі злиття та поглинання, і це привело до укладення угод на суму понад 10 трлн. дол. США тільки за останні 2 роки [2, с. 1].

За даними різних компаній, які відстежують світовий ринок ЗтаП, у 2018 році було оголошено 97 709 угод на загальну суму 5,3 трлн. дол. США. Так, за даними міжнародної компанії MOODY'S відбулося зниження кількості угод на 7% порівняно з 2017 роком, тоді як сукупна вартість глобальних злиттів та поглинань зросла на 10% [2, с. 1].

Вартість угод у 2018 р. збільшилася за рахунок кількох значних угод, вартість кожної з чотирьох таких перевищила 50 млрд. дол. США, а ще 13 – були укладені на суму понад 20 млрд. дол. США [2, с. 4].

У першому кварталі 2019 року кількість та сукупна вартість угод зі ЗтаП, оголошених в усьому світі, скоротилися порівняно з четвертим кварталом 2018 року і становили відповідно 21 462 угоди на загальну суму 1,13 трлн. дол. США [3, с. 1].

З погляду вартості, перший квартал 2019 року є одним із найбільш спокійних кварталів останніх років. Загалом 8 угод подолали вартісну позначку у 10 млрд. дол. США [3, с. 5].

Галузевий розподіл угод зі ЗтаП дає можливість дійти висновку про пріоритетність сектору машинобудування і виробництва промислового устаткування, меблів, що знову очолив галузеві рейтинги за обсягом і вартістю угод у 2018 році, оголосивши 11 274 угоди на загальну суму 625,8 млрд. дол. США [2, с. 8].

Найцінніша угода, орієнтована на цей сектор, була оголошена в 2018 році вартістю 23,6 млрд. дол. США і прийняла форму придбання – компанія United Technologies придбала компанію-виробника кабін літаків Rockwell Collins. У жовтні того ж року було оголошено про поглинання L3 Technologies компанією Harris, що коштувало 15,7 млрд. дол. США [2, с. 3].

За кількістю угод оптова та роздрібна торгівля займає друге місце з позначкою 6050 угод, наступними є хімічна промисловість, виробництво гумових та пластмасових виробів (5081 угода) та видавнича справа і поліграфічна промисловість – 4586 угод [2, с. 8]. У першому кварталі 2019 року ця тенденція залишається незмінною.

За сукупною вартістю угод друге місце у 2018 році посідає хімічна промисловість, виробництво гумових та пластмасових виробів – 476,6 млрд. дол. США [2, с. 8]. У першому кварталі 2019 року ця галузь стала лідером за вартістю угод.

Задля висвітлення ключових тенденцій процесів злиття та поглинання варто детальніше дослідити сучасну ситуацію з погляду активності злиття та поглинання у найбільших секторах світової економіки: хімічній і нафтогазовій промисловості, страхуванні, банківській сфері, секторі роздрібною торгівлі та виробництва споживчих товарів, секторі охорони здоров'я.

Хімічна промисловість. Згідно зі звітом компанії Deloitte, глобальний обсяг злиттів та поглинань у галузі хімічної промисловості у 2018 році скоротився на 5% порівняно з 2017 роком, але залишився вищим, ніж щорічні показники 2012–2015 років [4, с. 3].

У 2018 році спостерігалось зростання загальної вартості та кількості угод, яка перевищувала 1 млрд. дол. США. Найбільшою угодою стало придбання компанії з виробництва спеціалізованих хімічних продуктів AkzoNobel (нова назва – Nouryon) за 12,5 млрд. дол. США. Якщо процес зрушить з місця, то придбання Saudi Aramco (національна нафтова компанія Саудівської Аравії) компанії SABIC може стати найбільшою угодою у галузі за останні роки. У січні 2019 року ринкова капіталізація SABIC перевищила 90 млрд. дол. США [4, с. 3–4].

Як один із лідерів за активністю процесів злиття та поглинання, хімічна промисловість у 2018 році залишалася стабільною в географічних регіонах з незначним зниженням на деяких ключових ринках. Зменшення чотирьох найбільших ринків – США, Китаю, Великобританії та Німеччини – частково компенсувалося зростанням традиційно менших ринків, таких як Індія, Нідерланди, Японія та Бразилія.

В Індії очікується продовження зростання обсягу угод зі ЗтаП у секторі базової хімії, агрохімічному та секторі будівельної хімії. Для Нідерландів 2018 рік був рекордним, що оцінюється в 14,7 млрд. дол. США і є найвищим показником за десять років. Проте невизначеність навколо виходу Великобританії з ЄС впливала на інвестиційний клімат у Європі [4, с. 9–10].

Зі зростанням процентних ставок, напруженості світової торгівлі та повільним економічним розвитком країн світу у 2019 році показники кількості угод зі ЗтаП прогноуються трохи меншими, ніж у попередні роки. Проте діяльність у світовій хімічній промисловості продовжує процвітати навіть у невизначені часи і має можливості для потужного зростання [2, с. 8].

Нафтогазова промисловість. Незважаючи на перспективні ринкові умови протягом більшої частини 2018 року, сильна нафтогазова промисловість не усвідомлювала свого потенціалу для збільшення активності злиттів та поглинань, оскільки вона залишалася фінансово обмеженою в контексті постійної обережності.

Дві багаторічні тенденції досягли критичної точки. По-перше, у контексті стримування виробництва Росії та Саудівської Аравії США завершили історичний перехід, щоб стати найбільшим світовим видобувачем нафти і газу. По-друге, ціни на нафту стабільно зростали і досягли чотирирічного максимуму на початку жовтня 2018 року. Повернення до волатильності цін і падіння цін на нафту в кінці року посилює обережність, яка характеризувала галузь після спаду 2014 року [5, с. 1].

Порівняно з 2017 роком обсяг угод знизився у сегментах видобутку та надання сервісних промислових послуг нафтовим компаніям (OFS). Вартість угод у сегментах транспортування та переробки і продажу зросла – останнє придбання загальною вартістю 35,6 млрд. дол. США відбулося компанією Marathon Petroleum. Вона придбала незалежну нафтопереробну компанію Andeavor [5, с. 18].

Вартість угод зі ЗтаП, укладених у США, становила більше двох третин загальної вартості угод у нафтогазовій галузі – рекордно високу частку. Кожна з десяти найбільших нафтогазових угод у 2018 році передбачала придбання північноамериканських активів. Було оголошено дві угоди, вартість яких перевищувала 10 млрд. дол. США: угода Marathon Petroleum / Andeavor і придбання компанією British Petroleum родовищ сланцевої нафти і газу в США у австралійської компанії BHP Billiton на суму 10,5 млрд. дол. США [5, с. 1].

Загалом очікується, що сегмент переробки і продажу продовжить демонструвати свою історичну стійкість до змін ринку. Тим часом сегмент OFS, який все ще намагається повернути втрачені прибутки, опиняється в найбільш вразливому становищі.

Страховання. Що стосується глобального страхового ринку, слід зазначити, що у 2018 році відбулося зниження кількості угод зі ЗтаП (з 1385 до 1257), але сукупна вартість угод зросла на 19% (з 177,6 млрд. дол. США до 210,4 млрд. дол. США) порівняно з 2017 роком, переважно внаслідок збільшення кількості угод вартістю понад 1 млрд. дол. США [2, с. 8]. Практично всі підсектори показали високу продуктивність за кількістю і сукупною вартістю угод та середньою вартістю угоди.

Одними з найстаріших страхових ринків є США та Великобританія, тому ключові тенденції ідуть саме звідти.

За підсумком року у США відбулося помірне збільшення кількості угод андеррайтерів (з 84 до 87) порівняно з 2017 роком. Тим не менш їх сукупна вартість стрімко зросла на 189% (з 14,8 млрд. дол. США до 42,7 млрд. дол. США). Рушійною силою таких вражаючих результатів стали дві важливі угоди у сегменті майнового страхування (P&C): придбання компанії XL Group, що базується на Бермудських островах, страховою та інвестиційною групою компанії AXA за 15,3 млрд. дол. США; придбання на суму 5,5 млрд. дол. США корпорацією American International Group (AIG) всіх простих акцій в обігу Validus Holdings, Ltd. (Validus) [6, с. 2].

Обсяг операцій із брокерських угод у 2018 році продовжував вражати після рекордного 2017 року, було зафіксовано 594 операції (відбулось збільшення на 11% порівняно з 2017 роком) і збільшення сукупної вартості угод на 50% [6, с. 2].

Крім того, середовище зростаючих процентних ставок приваблює приватні інвестиційні компанії та інших фінансових спонсорів до підсектору особистого страхування (L&N) у 2018 році. Одною зі значних операцій стало придбання групою Lincoln Financial Group бажаної частки групи Liberty Mutual за 3,3 млрд. дол. США [6, с. 2].

На ринку Великобританії спостерігалася помітна активність після впровадження директиви ЄС Solvency II. Три угоди зі ЗтаП вартістю у кілька мільярдів доларів у 2018 році привели до великого збільшення сукупної та середньої вартості угод страхових компаній порівняно з 2017 роком [6, с. 16].

Поліпшення економічних умов, підвищення процентних ставок, велика кількість наявного капіталу, податкова реформа в США та регуляторне середовище для бізнесу забезпечили міцну платформу для злиттів і поглинань у страховій галузі 2018 року. Більшість із цих позитивних тенденцій продовжиться до 2019 року. Як і раніше, поточні ринкові умови є нестабільними, і, ймовірно, буде багато перешкод, які потрібно подолати в наступному році.

Банківська сфера. Хоча макроекономічні тенденції були позитивними протягом 2018 року, діяльність зі ЗтаП у банківській сфері не досягла очікуваного рівня. Кількість угод зменшилася (з 2168 до 1816), як і сукупна вартість (на 17% – з 331,1 млрд. дол. США до 273,6 млрд. дол. США), порівняно з 2017 роком [2, с. 8].

У 2018 році мали місце кілька великих угод: злиття Saudi British Bank та Alawal Bank вартістю 4,7 млрд. дол. США з метою створення третього найбільшого банку Саудівської Аравії; придбання компанією Fifth Third Bancorp банку MB Financial за 4,6 млрд. дол. США; продаж активів китайським конгломератом HNA Group Finance групі інвесторів на суму 4,2 млрд. дол. США [7, с. 5].

Внутрішні банківські угоди продовжують домінувати, становлячи три чверті всієї діяльності. Цільовими залишаються ринки США, Індії, Китаю і Великобританії. Внутрішня діяльність Китаю зі ЗтаП дещо заспокоїлася разом з економічним зростанням. Індія, з іншого боку, отримала зростання кількості угод на 22% у 2018 році, що було зумовлене консолідацією ринку та збільшенням інвестицій із приватних інвестиційних компаній та державних інвестиційних фондів [7, с. 3].

Компанії, які розхитують ринок і просувають діяльність в електронній комерції та електронному банкінгу, спонукають інших шукати стратегічні партнерства та інвестиції в нові фінансові технології. Багато компаній вже мають інноваційні фонди.

Глобально консолідація залишається ключовою темою, особливо серед малих і середніх банків, що надає значні можливості для укладання угод зі ЗтаП. Загалом прогнози щодо умов ведення операцій ЗтаП у 2019 році залишаються оптимістичними, незважаючи на геополітичну напруженість та економічну ситуацію в певних країнах.

Сектор роздрібної торгівлі та виробництва споживчих товарів. Загальна кількість угод у секторі роздрібної торгівлі та виробництва споживчих товарів скоротилася на 13%, тоді як сукупна вартість оголошених угод збільшилася на 7% [8, с. 4].

США залишилися лідерами галузі, де кількість угод зі ЗтаП становила приблизно 20% від загального обсягу, а вартість – 36% від загальної суми оголошених угод у 2018 році [8, с. 10]. Найбільша угода відбулася у підсекторі харчової промисловості – Keurig Green Mountain Inc. придбала Dr Pepper Snapple Group Inc. за 26,6 млрд. дол. США [8, с. 5].

Закордонні інвестиції Китаю в Європу (кількість угод скоротилася на 47%) та США (кількість угод скоротилася на 33%) зменшилися, але залишилися основними. Транскордонні інвестиції Японії в європейські (кількість угод зросла на 57%) та азійські (кількість угод зросла на 15%) регіони збільшилися за рахунок здорових прибутків. Активність ЗтаП в Європі зросла (кількість угод збільшилася на 16%), але знизилася в Азіатсько-Тихоокеанському регіоні (обсяг угод скоротився на 7%) [8, с. 4].

Індія стала свідком значної активності (кількість угод збільшилася на 13%) та підвищення інтересу з боку транскордонних інвесторів. Серед найважливіших угод 2018 року опинилися: придбання компанією Walmart більшості акцій (77%) Flipkart за 16 млрд. дол. США і придбання компанією Unilever бізнесу Horlicks за 3,8 млрд. дол. США [8, с. 5].

У майбутньому очікується збільшення активності процесів ЗтаП у таких зростаючих категоріях, як: здорові безалкогольні напої (кава, чай, функціональні напої); здорові продукти та інгредієнти; догляд за шкірою; продукти для здоров'я споживачів та товари для тварин. Ці категорії демонструють особливо високі темпи зростання порівняно з рештою сектору та залучають інвесторів. Таким чином, глобальний обсяг угод, швидше за все, зменшиться на тлі зростання привабливих категорій і ринків [8, с. 3].

Сектор охорони здоров'я. Протягом останніх десяти років десять найбільших фармацевтичних компаній з найвищою рентабельністю інвестицій витратили в середньому 35% на злиття та поглинання від їхнього загального обсягу інвестицій в НДДКР та ЗтаП. Біотехнологічний сегмент розглядається як один із найбільш активних на ринку ЗтаП [9, с. 13].

Великі трансформаційні придбання на суму в діапазоні 60–70 млрд. дол. США визначили 2018 та початок 2019 років. У січні 2019 року Takeda Pharmaceutical Co. закрила найбільшу в своїй історії операцію з придбання ірландського виробника ліків Shire. Сума угоди становила 62 млрд. дол. США [9, с. 13].

Сектори високого ризику, такі як біотехнологічний, зазнають труднощів у нестабільні часи, і 2019 рік, ймовірно, продовжуватиме бути нестабільним для фармацевтики та біотехнологій. Клітинна та генна терапія залишатиметься популярною у інвесторів. Також очікується поживлення продажів активів.

Висновки. Отже, міжнародні можливості стають більш очевидними і досяжними, і власники бізнесу активно їх використовують. Завдяки злиттям та поглинанням відбувається укрупнення бізнесу, що робить його більш впливовим, менш підвладним регулюванню і контролю не лише з боку національних урядів, а й з боку міжнародних економічних організацій.

Процеси інтеграції шляхом злиття та поглинання компаній притаманні економікам багатьох країн світу та є найважливішим інструментом їхньої концентрації. Серед регіонів із високою активністю укладання угод зі ЗтаП компанії після Північної Америки й Західної Європи у 2018 році виділилися Індія, Китай, Японія та Нідерланди.

Найбільш сприятливим фактором у минулому році стало впровадження нової податкової реформи в США, яка допомогла створити додаткові грошові потоки та забезпечила доступ до закордонних фондів. Але регулювання іноземних інвестицій продовжувало зростати, оскільки Конгрес розширив коло транзакцій, які регулюються Комітетом з іноземних інвестицій в США (CFIUS).

Інновації та потреба у зростанні також сприяли діяльності зі ЗтаП, стимулюючи зміни у галузях та регіонах. За підсумком 2018 року кількість угод у перерахованих вище

галузях знизилася, тоді як вартість – зросла. Протягом року ринок ЗтаП виявився стійким, але його активність уповільнилась у другій половині року. Це все ж свідчить про вплив політичних подій та регуляторних дій з боку держав і організацій на процеси злиття та поглинання.

Аналіз звітів та прогнозів різних консалтингових і аудиторських компаній дає змогу припустити, що регуляторні та геополітичні тенденції збережуться і в 2019 році. Однак діяльність зі ЗтаП залишатиметься стійкою. Угоди на суму від 1 млрд. до 10 млрд. дол. США будуть надійною основою для ринку ЗтаП.

Постійне виникнення альтернативних джерел капіталу, які ще не використано, продовжуватиме стимулювати ринок ЗтаП, розширюючи коло покупців і посилюючи конкурентну напругу, що приведе до збільшення вартості активів.

Список використаних джерел:

1. Глинська Г.Я. Злиття підприємств як фактор підвищення їхньої конкурентоспроможності на міжнародному ринку. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. 2008. № 623. С. 47–52.
2. Global M&A Review 2018. MOODY'S, 2019. 78 p. URL: <https://www.bvdinfo.com/BvD/media/reports/Global-M-A-Review-2018.pdf> (дата звернення: 08.07.2019).
3. Global M&A Review Q1 2019. MOODY'S, 2019. 66 p. URL: <https://www.bvdinfo.com/BvD/media/reports/Global-M-A-Review-Q1-2019.pdf> (дата звернення: 08.07.2019).
4. 2019 Global chemical industry mergers and acquisitions outlook. Deloitte Touche Tohmatsu Limited, 2019. 20 p. URL: <https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/global/Documents/Energy-and-Resources/2019-global-chemicals-ind-mergers-acquisitions-report.pdf> (дата звернення: 09.07.2019).
5. Oil & Gas Mergers and Acquisitions Report-Yearend 2018. Deloitte LLC, 2019. 28 p. URL: <https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/us/Documents/energy-resources/us-oil-and-gas-mergers-and-acquisitions-report.pdf> (дата звернення: 09.07.2019).
6. 2019 Insurance M&A outlook. Deloitte LLC, 2019. 28 p. URL: <https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/us/Documents/financial-services/us-ma-insurance-outlook.pdf> (дата звернення: 10.07.2019).
7. Caution shrouds optimism. KPMG International, 2019. 36 p. URL: <https://assets.kpmg/content/dam/kpmg/xx/pdf/2019/05/caution-shrouds-optimism-global-banking-m-and-a-trends-2019.pdf> (дата звернення: 10.07.2019).
8. The race for game-changing transformation and strategic growth. KPMG International, 2019. 20 p. URL: <https://assets.kpmg/content/dam/kpmg/xx/pdf/2019/03/consumer-and-retail-m-and-a-trends-2019.pdf> (дата звернення: 10.07.2019).
9. 2019 Global life sciences outlook. Deloitte Touche Tohmatsu Limited, 2019. 54 p. URL: <https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/global/Documents/Life-Sciences-Health-Care/gx-lshc-ls-outlook-2019.pdf> (дата звернення: 10.07.2019).

References:

1. Ghlynsjka Gh.Ja. (2008). Zlyttja pidpryjemstv jak faktor pidvyshhennja jikhnoji konkurentospromozhnosti na mizhnarodnomu rynku [Merger of enterprises as a factor of increasing of their competitiveness in the international market]. *Bulletin of Lviv Polytechnic National University*, no. 623, p. 4752.
2. Global M&A Review 2018. MOODY'S, 2019. 78 p. Available at: <https://www.bvdinfo.com/BvD/media/reports/Global-M-A-Review-2018.pdf> (accessed 8 July 2019).
3. Global M&A Review Q1 2019. MOODY'S, 2019. 66 p. Available at: <https://www.bvdinfo.com/BvD/media/reports/Global-M-A-Review-Q1-2019.pdf> (accessed 8 July 2019).
4. 2019 Global chemical industry mergers and acquisitions outlook. Deloitte Touche Tohmatsu Limited, 2019. 20 p. Available at: <https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/global/Documents/Energy-and-Resources/2019-global-chemicals-ind-mergers-acquisitions-report.pdf> (accessed 9 July 2019).
5. Oil & Gas Mergers and Acquisitions Report-Yearend 2018. Deloitte LLC, 2019. 28 p. Available at: <https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/us/Documents/energy-resources/us-oil-and-gas-mergers-and-acquisitions-report.pdf> (accessed 9 July 2019).
6. 2019 Insurance M&A outlook. Deloitte LLC, 2019. 28 p. Available at: <https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/us/Documents/financial-services/us-ma-insurance-outlook.pdf> (accessed 10 July 2019).
7. Caution shrouds optimism. KPMG International, 2019. 36 p. Available at: <https://assets.kpmg/content/dam/kpmg/xx/pdf/2019/05/caution-shrouds-optimism-global-banking-m-and-a-trends-2019.pdf> (accessed 10 July 2019).
8. The race for game-changing transformation and strategic growth. KPMG International, 2019. 20 p. Available at: <https://assets.kpmg/content/dam/kpmg/xx/pdf/2019/03/consumer-and-retail-m-and-a-trends-2019.pdf> (accessed 12 July 2019).
9. 2019 Global life sciences outlook. Deloitte Touche Tohmatsu Limited, 2019. 54 p. Available at: <https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/global/Documents/Life-Sciences-Health-Care/gx-lshc-ls-outlook-2019.pdf> (accessed 12 July 2019).

ОТРАСЛЕВОЙ АНАЛИЗ СОВРЕМЕННЫХ ТЕНДЕНЦИЙ МИРОВЫХ ПРОЦЕССОВ СЛИЯНИЯ И ПОГЛОЩЕНИЯ

Аннотация. Процесс слияния и поглощения компаний является одним из самых распространенных путей развития даже для большинства успешных компаний. Заключенные соглашения имеют глобальное влияние на мировую экономику и на экономику отдельных стран. Благодаря циклическому характеру, который присущ многим экономическим процессам, в том числе слияниям и поглощениям компаний, значительный интерес вызывает анализ динамики и особенностей осуществления таких операций с целью определения характерных закономерностей. Также отраслевые тенденции рынка слияний и поглощений способны отразить присутствие в экономике определенных диспропорций. В статье проанализированы показатели процессов слияния и поглощения в различных отраслях мировой экономики по состоянию на 2018 год. Сделаны выводы об особенностях деятельности в различных регионах мира. Определены направления развития и основные тенденции рынка слияний и поглощений на 2019 год.

Ключевые слова: слияния и поглощения, СиП, рынок СиП, отрасли экономики, ТНК, расширение компаний, международные инвестиции.

INDUSTRY ANALYSIS OF MODERN TENDENCIES OF GLOBAL MERGERS AND ACQUISITIONS PROCESSES

Summary. Competitiveness of modern companies is determined by their size and status, since large companies are economically more resistant to the negative influence of external factors because of the powerful and developed financial, production and organizational structure. That is why many companies expand their geographic area and grow. The process of mergers and acquisitions is one of the most common ways of development, even for the majority of successful companies. The concluded agreements have a global impact on the world economy and on the economies of individual countries. The cyclical nature is inherent for many economic processes, including mergers and acquisitions. Therefore, the analysis of the dynamics and characteristics of such deals is very interesting for businesses. It helps to determine the characteristic patterns. This research should make all companies, which want to have profitable deals. Industry analysis of mergers and acquisitions gives an opportunity to understand what investment trends are relevant. It is better to have wider information about sub-sectors and their development. Also, industry trends of the mergers and acquisitions scene are able to reflect certain imbalances of economy. Successful mergers and acquisitions are possible in all industries, it all depends on how one or another sector is prone to growth. Different regions also have an impact on such transactions, the dynamics for them is different from the big picture. Government regulation and the domestic economic and political situation can either slow down or increase the number of transactions. According to the received data, it is possible to predict the activity and factors of the impact on the mergers and acquisitions scene in the next period. The article analyzes the indicators of mergers and acquisitions in major sectors of the world economy in 2018. The influencing factors for the mergers and acquisitions processes in the second half of 2018 are revealed. Conclusions about the features of activities in different regions of the world are made. The development directions and main trends of the mergers and acquisitions scene for 2019 are determined.

Key words: mergers and acquisitions, M&A, M&A scene, economic industries, TNC, expansion of companies, international investments.